

LIBRIS

We know
books

500

DE INFORMAȚII

ISTORIA LUMII PENTRU COPII

Conducători puternici, imperii misterioase și explorări fascinante -
de la Egiptul antic și până la Americi

BROOKE KHAN
Ilustrații de Kelly Canby

Traducere din limba engleză de Felicia Mardale

Editura Omnium
București • 2023

CUPRINS

Introducere v

CAPITOLUL 1 **Civilizații antice**
(4000 î.e.n. - 300 e.n.) 1

CAPITOLUL 2 **Alte regate și civilizații puternice**
(1400 î.e.n. - 1670 e.n.) 36

CAPITOLUL 3 **Evl Mediu**
(500 e.n. - 1500 e.n.) 60

CAPITOLUL 4 **Renașterea și perioada Reformei**
(1350 e.n. - 1650 e.n.) 90

CAPITOLUL 5 **Perioada marilor descoperiri geografice**
(1400 e.n. - 1800 e.n.) 120

CAPITOLUL 6 **Revoluție!**
(1750 e.n. - 1850 e.n.) 144

CAPITOLUL 7 **Repere ale lumii moderne**
(Secolele XX și XXI e.n.) 156

Resurse 167

Bibliografie selectivă 168

Civilizații antice

(4000 î.e.n. – 300 e.n.)

Primii oameni își asigurau traiul vânând animale sălbatice și culegând plante. Acest mod de viață i-a obligat să se mute des dintr-un loc în altul, urmărind turmele de animale sau căutând fructe ori alune. Cu timpul, oamenii au învățat să-și confecționeze unelte care le-au permis să practice agricultura. **AGRICULTURĂ** este un alt cuvânt folosit pentru cultivarea pământului. Se referă la plantarea semințelor din care se dezvoltă apoi culturile, dar și la creșterea animalelor de fermă, cum ar fi vaci, cai și porci. Această schimbare i-a făcut pe oameni să se stabilească și să trăiască într-un singur loc. Istoricii consideră această modificare a stilului de viață ca fiind începutul civilizațiilor.

- **O CIVILIZAȚIE înseamnă un grup de oameni care trăiesc și muncesc împreună într-o societate organizată și complexă.**
- **Majoritatea civilizațiilor timpurii aveau mai multe în comun, cum ar fi orașe dezvoltate, o religie unificatoare și un sistem de guvernare.**
- **Unele civilizații au creat primele sisteme de scriere pentru a putea comunica și a păstra evidența datelor importante.**

Realizări importante în Mesopotamia

- ◆ Una dintre primele civilizații care s-au dezvoltat în jurul anului 4000 î.e.n., între râurile Eufrat și Tigru, s-a numit Mesopotamia. Numele ei însemna „pământul dintre două râuri”.
- ◆ Cele mai vechi roți cunoscute în istorie au fost realizate de locuitorii din Mesopotamia. La început, roțile erau folosite de olari pentru a modela lutul. Mai târziu, au fost adăugate carelor pentru a-i ajuta pe oameni să mute obiectele grele.

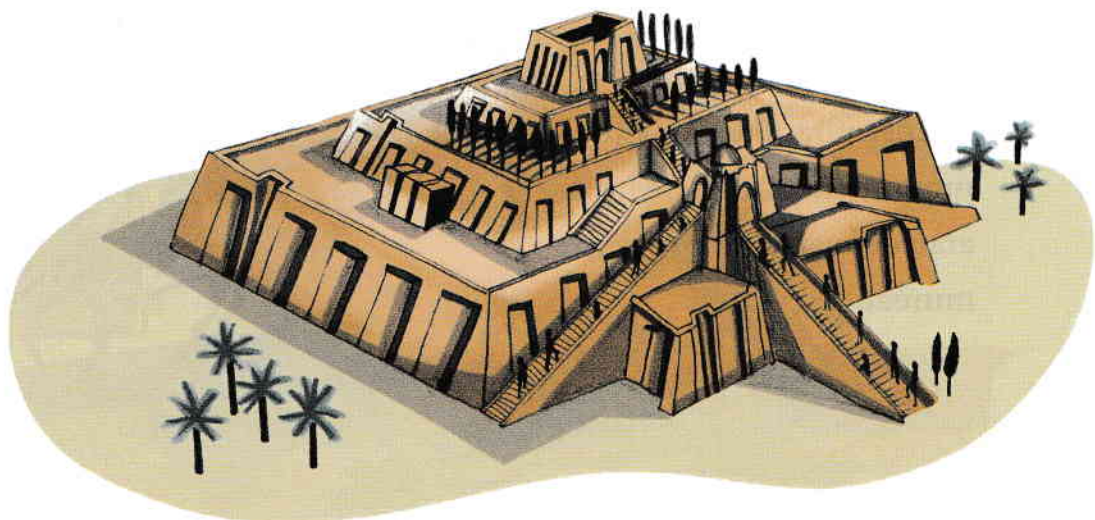
DE REȚINUT Unul dintre primele sisteme de scriere din lume este scrierea **CUNEIFORMĂ**. A fost dezvoltată în Mesopotamia în jurul anului 3400 î.e.n. Mici simboluri în formă de cuie au fost imprimate pe tăblițe de argilă pentru a reprezenta prin imagini sunete și obiecte.

- ◆ Locuitorii Mesopotamiei practicau jocuri de societate. Planșele erau confecționate în general din lemn, iar piesele erau cioplite din scoici.

DE REȚINUT Oamenii din Mesopotamia au construit mari temple în formă de piramidă în trepte numite **ZIGURATE**.

- ◆ Regele Hammurabi a fost conducătorul Babiloniei, o regiune a Mesopotamiei. El a creat un cod de legi pe care locuitorii din regatul său erau obligați să le respecte. Textele de lege au fost gravate pe un stâlp mare din piatră (stelă) pentru ca toată lumea să le poată vedea. Una dintre legile lui Hammurabi spunea așa: „Dacă un om îi rupe oasele altui om, și oasele aceluia vor fi zdrobite.”

Faraonii egipteni

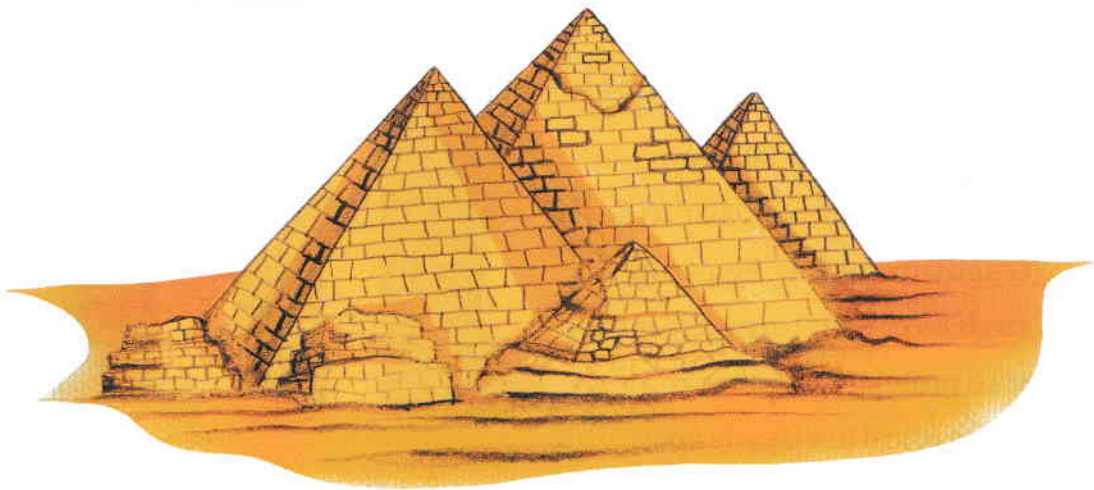
DE REȚINUT Conducătorul Egiptului antic se numea **FARAON**. Egiptenii credeau că faraonul este un zeu întrupat. Titlul de faraon era transmis de la o generație la alta în familia sa.

- ◆ Ramses al II-lea a fost unul dintre faraonii cu cea mai lungă domnie. El a condus Egiptul **66** de ani, din 1279 î.e.n. până în 1213 î.e.n. fiind cunoscut drept „Ramses cel Mare”.
- ◆ Egiptenii au construit imense piramide folosite ca monumente funerare în care erau depuși faraonii după ce mureau.

- ◆ Tutankhamon avea doar nouă ani când a devenit faraonul Egiptului, în jurul anului 1333 î.e.n.
- ◆ Hatshepsut a fost prima femeie-faraon din Egipt. A domnit între anii 1473–1458 î.e.n. Hatshepsut a dezvoltat comerțul și a inițiat proiecte de construcții impunătoare pe tot cuprinsul Egiptului antic. În cinstea ei, au fost ridicate coloane înalte din piatră numite **OBELISCURI**.

INFO STATISTICE În timpul domniei faraonului Keops a fost înălțată cea mai mare piramidă construită vreodată. Era atât de mare încât, pentru construirea ei, au fost necesare peste **2 MILIOANE** de blocuri de piatră. Marea Piramidă a lui Keops a rezistat până-n zilele noastre și se află în Egipt.

Cum se făceau mumiile

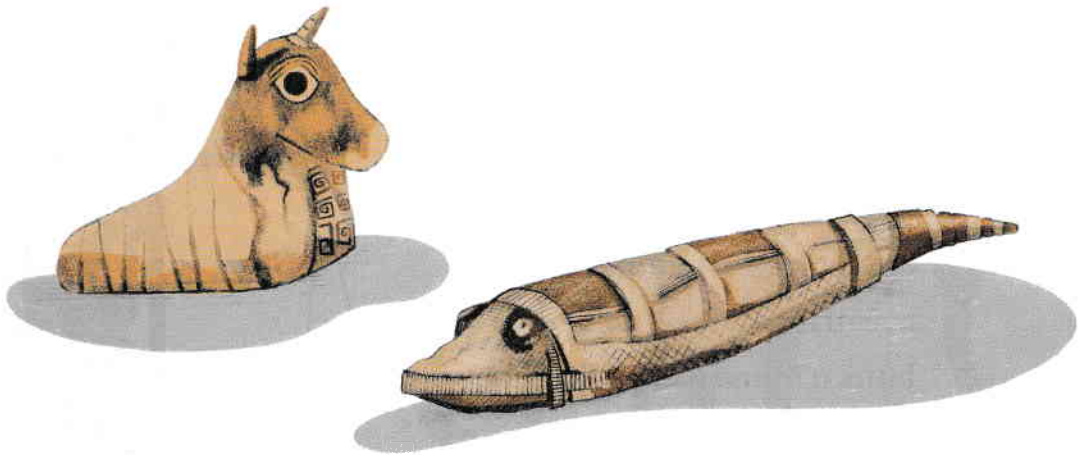
- ◆ Vechii egipteni credeau în viața după moarte. Ca să păstreze intacte trupurile pentru viața de apoi, egiptenii au creat mumiile ale celor morți folosind un procedeu numit îmbălsămare. Toate organele interne ale celui decedat erau îndepărtate, doar inima era lăsată la locul ei. Apoi corpul era umplut cu sare și ierburi.

INFO STATISTICE Crearea unei mumii dura **70** de zile.

- ◆ Când „mumificau” un corp, îmbălsămații egipteni scoteau creierul prin nasul celui mort, trăgându-l afară cu un cârlig. Creierul și alte organe erau puse în recipiente speciale care erau așezate în mormânt alături de trupul mumificat. Egiptenii credeau că astfel organele interne erau protejate, iar persoana le putea folosi în viața de apoi.

- ◆ Odată pregătită pentru înmormântare, mumia era așezată într-un sicriu numit sarcofag care era apoi plasat în interiorul unui mormânt. Mormântul conținea adesea obiecte din viața cotidiană, inclusiv piese de mobilier, articole de îmbrăcăminte și obiecte de podoabă.
- ◆ Unii egipteni își mumificau animalele de companie. Aceste mumii de animale erau așezate în mormânt alături de stăpân, astfel încât să rămână împreună și-n viața de apoi.

- ◆ Egiptenii au mumificat sute de crocodili în cinstea zeului Sobek, zeul crocodililor.

Zei și zeițe ale Egiptului antic

DE REȚINUT Egiptenii din Antichitate venerau nenumărați zei și zeițe. Credința în mai mulți zei se numește **POLITEISM**.

- ▶ Egiptenii credeau că Anubis, zeul morții, cântărea inimile morților imediat după ce treceau în lumea de dincolo. Cei care avuseseră un comportament rău în viață aveau inima grea, iar cei buni, o inimă ușoară. Pe cei cu inima ușoară îi aștepta o viață fericită în lumea de apoi. Pe cei cu inima grea Anubis îi arunca monstrului Amat să-i devoreze.

||| **INFO PE SCURT** Vechii egipteni credeau că Geb, zeul
||| Pământului, provoca cutremure cu hohotele lui de râs.

➤ Mii de egipteni participau la festivalul anual dedicat lui Bastet, zeița protectoare a pisicilor. La această sărbătoare, oamenii cântau, dansau și se ospătau.

||| **INFO PE SCURT** Unul din cei mai importanți
||| zei egipteni a fost Ra, despre care se
||| credea că ar fi stăpânul soarelui.
||| Totodată, Ra era considerat creatorul
||| universului. Era zeul suprem,
||| regele tuturor zeilor
||| și zeițelor.

Imperii puternice din India antică

- ◆ Locuitorii Indiei antice au trăit în regate independente până la formarea Imperiului Maurya, în jurul anului 321 î.e.n. Conducătorii din dinastia Maurya au unificat statele din nordul Indiei vreme de peste **100** de ani.
- ◆ Împăratul Chandragupta Maurya, conducătorul Imperiului Maurya, obișnuia să doarmă în fiecare noapte în altă cameră a palatului său pentru că se temea că ar putea fi ucis în somn de dușmanii lui. Mai avea obiceiul de a-i pune pe servitori să guste din mâncare ca să se asigure că nu e otrăvită.

